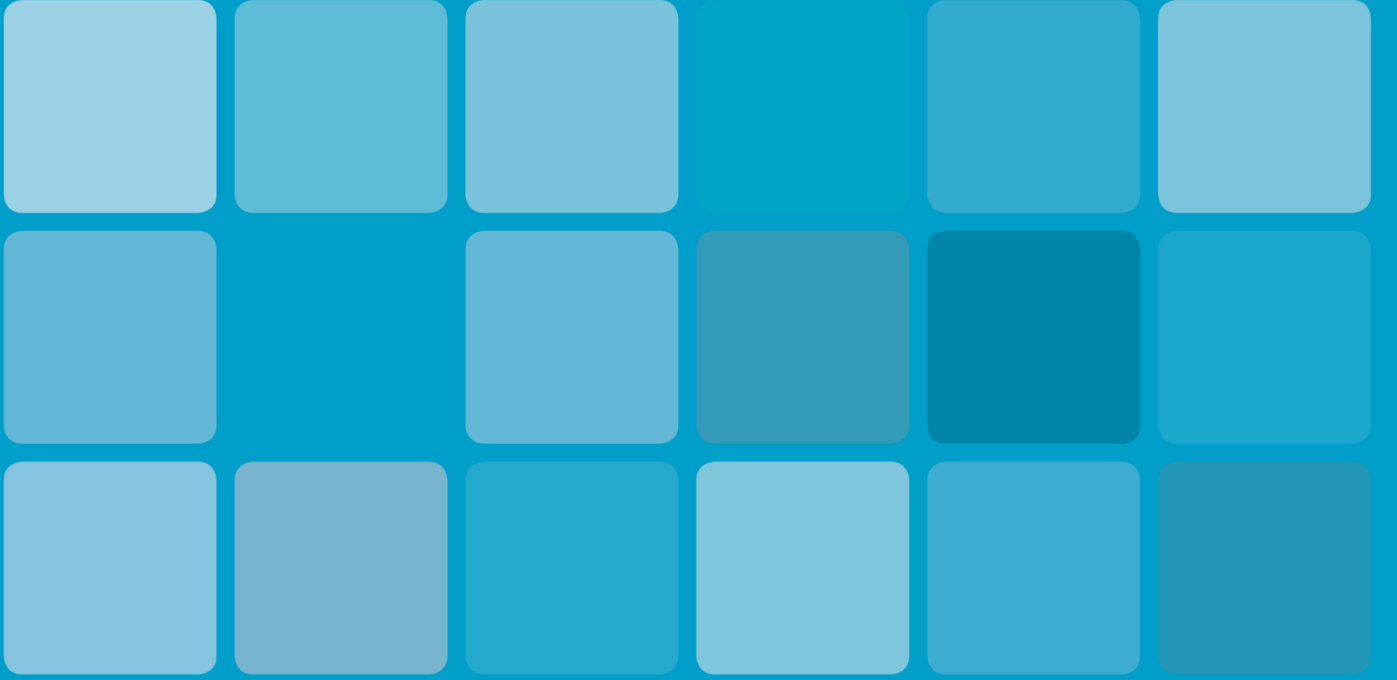

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

**SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI
ATLETİZM MODÜLÜ**

(Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü**

**SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI
ATLETİZM MODÜLÜ
(BİREYSEL SPORLAR)
(Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)**

İÇİNDEKİLER

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	3
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ.....	3
DEĞERLERİMİZ	4
YETKİNLİKLER	4
ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6
SONUÇ.....	7
SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ATLETİZM MODÜLÜ'NÜN ÖZEL AMAÇLARI... 7	
SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ATLETİZM MODÜLÜ'NÜN ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ	8
SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ATLETİZM MODÜLÜ'NÜN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ATLETİZM MODÜLÜ'NÜN YAPISI	9
ATLETİZM MODÜLÜ ÖĞRENME ALANI, ALT ÖĞRENME ALANI, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	11

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelik dokusuna sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 2. maddesinde ifade edilen “Türk Millî Eğitimiminin Genel Amaçları” ile “Türk Millî Eğitimiminin Temel İlkeleri” esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek

2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak

3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak

4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarmıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimiz

ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçimelerle güncellenir, yenilenir.

DEĞERLERİMİZ

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. “Eğitim programı”; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

YETKİNLİKLER

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1) **Anadilde iletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

2) **Yabancı dillerde iletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.

3) **Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler:** Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4) Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5) Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6) Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Bu yetkinlikler kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7) İnisyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8) Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için, ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (bilişsel)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki

farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

SONUÇ

Elimizdeki programları güncelleme sürecinde hangi işlemlerden ve aşamalardan geçtiğimiz üzerine bilgi vermek de yerinde olacaktır. Bu bağlamda:

- Farklı ülkelerin son yıllarda benzer gerekçelerle yenilenip güncellenen öğretim programları incelenmiş,
- yurt içinde ve yurt dışında eğitim öğretim ve programlar üzerine yapılan akademik çalışmalar taranmış,
- başta Anayasamız olmak üzere ilgili mevzuat, kalkınma planları, hükümet programları, şûra kararları, siyasi partilerin
- programları, sivil toplum kuruluşları ve sivil araştırma kurumları tarafından hazırlanan raporlar vb. dokümanlar analiz edilmiş,
- Millî Eğitim Bakanlığı programlar ve öğretim materyalleri daire başkanlıkları tarafından geliştirilen anketler aracılığıyla öğretmen ve yöneticilerin programlar ve haftalık ders çizelgelerine yönelik görüşleri toplanmış,
- illerden gelen her bir branşla ilgili zümre raporları incelenmiş,
- branşlara yönelik açık uçlu sorulardan oluşan ve elektronik ortamda erişime açılan anket verileri derlenmiş,
- eğitim fakültelerimizin branşlar ölçeğinde hazırladıkları raporlar incelenmiş,

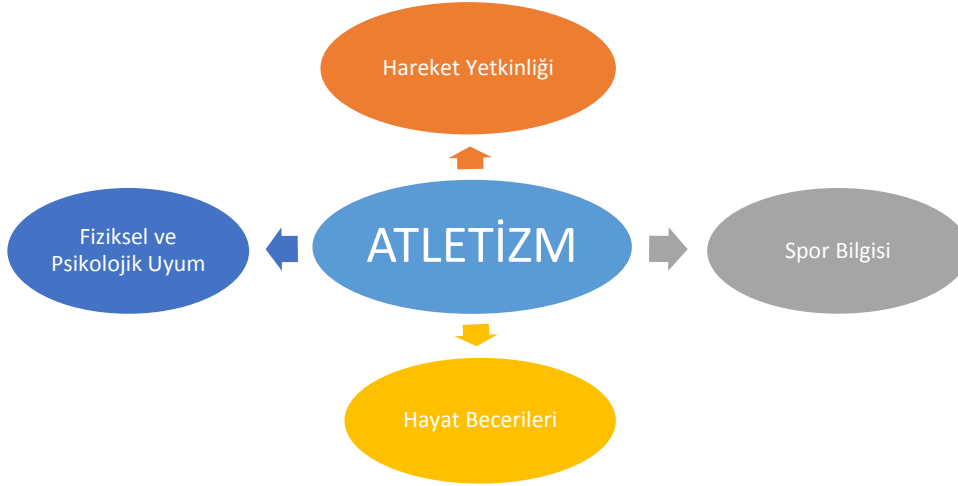
bütün görüş, öneri, eleştiri ve beklentiler, Bakanlığımızın ilgili birimlerinden uzman personel, öğretmen ve akademisyenlerden oluşan çalışma gruplarınca değerlendirilmiştir. Yapılan tespitler doğrultusunda öğretim programlarımız gözden geçirilip güncellenmiş ve yenilenmiştir. Programların uygulanmasına 2018-2019 eğitim öğretim yılı itibarıyla topyekûn geçilecek ve sonrasında yapılacak izleme değerlendirme sonuçlarına göre yine gerekli güncellemeler yapılacaktır. Böylelikle programlarımızın gelişmelerle ve bilimsel, sosyal, teknolojik vb. ihtiyaçlarla koşutluğunun sürekliliği sağlanmış olacaktır.

SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ATLETİZM MODÜLÜ'NÜN ÖZEL AMAÇLARI

Spor ve Fiziki Etkinlikler Dersi Atletizm branşını seçen öğrencilerin aşağıdaki program amaçlarına ulaşmaları beklenmektedir:

1. Atletizm branşına özgü hareket becerilerini geliştirir.
2. Atletizm branşı ile ilgili hareket kavramlarını ve ilkelerini kullanır.
3. Atletizm branşına özgü hareket stratejilerini ve taktiklerini kullanır.
4. Atletizm branşı ile ilgili temel bilgileri açıklar.
5. Atletizm branşı ile ilgili fiziksel uygunluğunu geliştirir.
6. Atletizm branşı ile ilgili fiziksel etkinliklere ve turnuvalara düzenli olarak katılır.
7. Atletizm branşı ile ilgili etkinliklerde öz yönetim becerilerini geliştirir.

8. Atletizm branşı ile ilgili etkinliklerde iletişim becerileri, iş birliği, dürüst oyun, sosyal sorumluluk, liderlik, doğaya duyarlılık ve farklılıklara saygı özelliklerini geliştirir.

1.Şekil: Atletizm Modülü'nün Özel Amaçları

SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ATLETİZM MODÜLÜ'NÜN ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ

Spor ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı Atletizm Modülü ile öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur:

- Dayanıklılık
- Sürat
- Çeviklik
- Esneklik
- Hareketlilik
- Koordinasyon
- Kuvvet

SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ATLETİZM MODÜLÜNÜN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Spor ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı Atletizm Modülü'nün uygulamasında öğretmenler aşağıda sunulan konuları dikkate almalıdırlar:

1. Bu program, Spor ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı doğrultusunda bireysel sporlar grubundan seçilen atletizm branşı için hazırlanmıştır. Bu nedenle öğrencilerin atletizm branşındaki hareket yetkinliklerini, fiziksel ve psikolojik özelliklerini, atletizm branşına ilişkin bilgilerini, öz yönetim ve sosyal becerilerini eğlenceli ve katılımı teşvik eden bir öğrenme ortamında geliştirmeleri sağlanmalıdır.
2. Hareket yetkinliği öğrenme alanında, öğrencilerin atletizme özgü hareket becerilerini (koşu, atma, atlama, engel geçişi vb. temel atletizm teknikleri), hareket kavram ve ilkelerini, strateji ve taktikleri öğrenmeleri ve geliştirmeleri ile ilgili uygulamalar yapılmalıdır.
3. Spora özgü fiziksel ve psikolojik uyumla ilgili amaçlara ulaşabilmek için öğrencilerin yaş grubu ve gelişim özellikleri doğrultusunda atletizmde başarı için gerekli fiziksel uygunluk (hız, kuvvet, çeviklik

- vb.) ve psikolojik özellikleri (motivasyon, odaklanma, çaba vb.) deneyerek öğrenmeleri için gerekli fırsatlar sunulmalıdır.
4. Öğretmenler spor bilgisi boyutunda, öğrencilerin atletizm ile ilgili oyun/müsabaka kurallarını, atletizmde kullanılan malzemeleri ve bunların kullanım yerlerini, atletizmin tarihsel gelişim sürecini ve ilgili gelenekleri (spora özgü etiket, ritüel vb.), atletizm sporu içindeki farklı rolleri ve bunların sorumluluklarını bilmelerini ve atletizm branşında yapılan ulusal ve uluslararası organizasyonları inceleyebilecekleri ortamlar hazırlamalıdır.
  5. Atletizme özgü hayat becerilerinde amaçlanan ise, öğrencilerin gerekli güvenlik önlemlerini bilmeleri, kendilerinin ve başkalarının sağlık ve güvenlik risklerini azaltacak düzenlemeler yapabilmeleri, grup/takım içerisinde aldıkları rolleri ve sorumlulukları yerine getirebilmeleri, grup/takım hedefleri doğrultusunda arkadaşları ile iş birliği yapabilmeleri, sözlü, sözsüz ve yazılı iletişim becerileri sergileyebilmeleri, kişisel bakım ve temizliklerini alışkanlık haline getirmeleri, atletizm oyun/müsabakalarda dürüst oyun davranışı sergilemeleri, bireysel farklılıklara saygı göstermeleri ve iş birliği içerisinde çalışabilmeleri, okul içinde ve/veya dışında atletizm ile ilgili etkinliklere ve faaliyetlere gönüllü olarak katılmaları veya bu etkinlikleri yürütmeleri ve aynı zamanda yeterli ve dengeli beslenme alışkanlığı kazanmaları beklenmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin öğrencilerde bu becerilerin gelişmesi için belirtilen konularda rol model olmaları beklenmektedir.
  6. Öğretmenler sakatlanma risk faktörlerini azaltabilmek ve beceri performansını arttırabilmek için dersin ısınma ve soğuma evrelerine hassasiyet göstermelidirler.
  7. Öğretmenler Atletizm Modülü'nün amaçlarına ulaşabilmek için öğrencilerin bireysel özellikleri, yaşadıkları sosyal ve fiziksel çevrenin özellikleri doğrultusunda atletizme özgü düzenlemeler yapmalıdırlar.
  8. Öğretmenler atletizm etkinliklerini öğrencilerinin beceri düzeyleri, fiziksel ve psikolojik uyumları ile öğrencilerin beklenti ve ihtiyaçlarını dikkate alarak belirlemelidirler.
  9. Öğretim programı kazanımlarına ulaşmak için öğrencinin sosyal çevresinin desteği incelenmelidir. Ders hedefleri doğrultusunda öğrencinin algıladığı sosyal desteği arttırmak için aile, ilgili spor kulüpleri ve spor federasyonu ile iş birliği yapılabilir.
  10. Özel ihtiyacı olan öğrenciler açısından zaman sınırlamasını dikkate almadan, öğrenciler arasında daha fazla boşluk bırakılarak, mesafeler ve hareket sayıları azaltılarak, basit düzenlenmiş yarışma alanları, daha basit hareketler ve malzemeler tercih edilerek, farklı vücut parçalarını kullanmalarını sağlayarak ve sık dinlenme süreleri verilerek çalışmalar yapılabilir.
  11. Öğretmenler, programın birinci döneminde (ilk 18 hafta) çeşitli öğretim stratejilerini (sunuş, buluş, araştırma-inceleme) ve beden eğitimi ile spora yönelik olan öğretim yöntemlerini (alıştırma, eşli çalışma, kendini kontrol, katılım, problem çözme vb.) kullanarak öğrencilerde atletizmle ilgili hareket yetkinliği, fiziksel ve psikolojik uyum, spor bilgisi, öz yönetim ve sosyal becerilerine altyapı oluşturabilirler. Programın ikinci döneminde ise Spor Eğitimi Modeli'nden yararlanarak öğrencilerin gelişimleri sağlanmalıdır.

SPOR VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ATLETİZM MODÜLÜ'NÜN YAPISI

Spor ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı amaçları doğrultusunda; Atletizm Modülü'ne katılan öğrencilerin spora özgü hareket yetkinliklerini, fiziksel ve psikolojik uyumlarını ve spor bilgilerini geliştirmek temel amaçtır. Aynı zamanda öğrenciler, etkinliklere katılırken hayat becerileri olarak isimlendirilen öz yönetim ve sosyal becerilerini de geliştirmelidir.

Spor ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı Atletizm Modülü ortaokul 5-8. sınıflarda okuyan öğrencilere, okul imkânları ve öğrenci istekleri doğrultusunda bir yandan farklı spor dallarını tanıma ve uygulama olanağı sağlarken diğer yandan da kendi yetenek ve becerilerini geliştirme fırsatları sunmaktadır. Atletizm branşına uygun planlama yapılırken öğrencilerin yaş düzeyi, fiziksel özellikleri, hazırbulunuşlukları, ilgileri, beklentileri, çevre ve mevsimsel özellikler gibi etkenlerin dikkate alınması gereklidir.

Bu doğrultuda Spor ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı Atletizm Modülü, ortaokul 5-8. sınıflar düzeyindeki öğrencilerin gelişim ihtiyaçları ve eğitim öncelikleri göz önüne alınarak "Hareket Yetkinliği", "Fiziksel ve Psikolojik Uyum", "Spor Bilgisi" ve "Hayat Becerileri" olmak üzere dört temel öğrenme alanı üzerine tasarlanmıştır. Aynı zamanda, "hayat becerileri" etkinliklerinin içindeki öz yönetim ve sosyal becerilerini geliştirme fırsatlarından etkili bir şekilde yararlanmak için bu boyutlarla ilgili kazanımlara da öğretim programında yer verilmiştir (Şekil 1). Bu bağlamda, öğretim programında hareket yetkinliği öğrenme alanında 9, spor bilgisi öğrenme alanında 6, fiziksel ve psikolojik uyum öğrenme alanında 5 ve hayat becerileri öğrenme alanında 11 kazanım olmak üzere toplam 31 kazanım yer almaktadır.

Program amaç ve çıktılarından yola çıkılarak öğrenme alanı, alt öğrenme alanı, kazanım dağılımları aşağıda sunulmuştur (Tablo 1).

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	Kazanım	Toplam
1.Hareket Yetkinliği	Hareket becerileri	2	9
	Kavramlar ve ilkeler	3	
	Stratejiler ve taktikler	4	
2.Fiziksel ve Psikolojik Uyum	Fiziksel uygunluk	4	5
	Psikolojik uygunluk	1	
3.Spor Bilgisi	Spor kavramları ve kuralları	4	6
	Spor organizasyonları	2	
4.Hayat Becerileri	Öz yönetim becerileri	5	11
	Sosyal beceriler	6	
Toplam			31

Tablo 1. Atletizm Modülü öğrenme alanı, alt öğrenme alanı ve kazanım dağılımları

ATLETİZM MODÜLÜ ÖĞRENME ALANI, ALT ÖĞRENME ALANI, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI**1. HAREKET YETKİNLİĞİ ÖĞRENME ALANI****1.1. Hareket Becerileri**

SSFE-A 1.1.1. Atletizm ile ilgili hareket becerileri sergiler.

Atletizm branşına özgü koşular, atmalar ve atlamalar ile ilgili beceriler ele alınmalıdır.

SSFE-A 1.1.2. Atletizm ile ilgili hareket becerilerini oyun/yarışma içerisinde sergiler.

1.2. Kavramlar ve İlkeler

SSFE-A 1.2.1. Atletizm ile ilgili hareket kavramlarını açıklar.

Atletizm branşı ile ilgili hareket kavramlarına (maraton, makas tekniği, engel geçişi, vb.) ilişkin açıklamalar yapılmalıdır.

SSFE-A 1.2.2. Atletizm ile ilgili hareket becerilerinin öğrenme ilkelerini açıklar.

Atletizm branşındaki becerilere ilişkin öğrenme ilkelerine (koşuda yavaştan hızlıya doğru tempo arttırma vb.) ait açıklamalar yapılmalıdır.

SSFE-A 1.2.3. Atletizm ile ilgili becerilerin hareket evrelerini açıklar.

Atletizm branşına özgü hareket becerilerinin evrelerine (cirit atmada yaklaşma koşusu, adımlama, atış vb.) ilişkin açıklamalar yapılmalıdır.

1.3. Stratejiler ve Taktikler

SSFE-A 1.3.1. Atletizm branşları ile ilgili temel stratejileri ve taktikleri açıklar.

Atletizm branşlarına özgü stratejiler ve taktikler (bayrak koşularında koşacak sporcu sırası, bayrak değişimi sırasında kullanılacak elin seçimi vb.) ile ilgili açıklamalar yapılmalıdır.

SSFE-A 1.3.2. Atletizm branşları ile ilgili stratejileri ve taktikleri uygular.

Öğrencilerin atletizm branşlarına özgü strateji ve taktikleri (uzun mesafe koşularında belirli bir tempoyu devam ettirme, bitişe doğru atak yapabilme vb.) oyun/etkinlik/yarışmalarda uygulayabileceği ortamlar sağlanmalıdır.

SSFE-A 1.3.3. Atletizm branşları ile ilgili stratejiler ve taktikler geliştirir.

Öğrenciden atletizm branşlarına ilişkin stratejiler ve taktikler (cirit atma da rüzgarın yönüne göre atış açısını ayarlama vb.) geliştirmesi istenmelidir.

SSFE-A 1.3.4. Atletizm branşları ile ilgili başkalarının kullandığı stratejileri ve taktikleri değerlendirir.

Öğrenciden atletizm branşlarına ilişkin başkalarının kullandığı stratejileri ve taktikleri (orta mesafe ve uzun mesafe koşularında rakibi iç kulvardan ve arkasından takip etmek vb.) değerlendirmesi istenmelidir.

2. FİZİKSEL VE PSİKOLOJİK UYUM ÖĞRENME ALANI**2.1. Fiziksel Uygunluk**

SSFE-A 2.1.1. Atletizm ile ilgili fiziksel uygunluk kavramlarını açıklar.

Atletizm branşlarına özgü hız, güç, çeviklik ve koordinasyon vb. fiziksel uygunluk kavramları ile ilgili açıklamalar yapılmalıdır.

SSFE-A 2.1.2. Atletizm ile ilgili fiziksel uygunluk geliştirme ilkelerini açıklar.

Atletizm branşlarına ilişkin hız, güç, çeviklik ve koordinasyon vb. fiziksel uygunluk bileşenlerinin bireye özgü nasıl geliştirilmesi gerektiği ile ilgili açıklamalar yapılmalıdır.

SSFE-A 2.1.3. Atletizm ile ilgili fiziksel uygunluğunu geliştirir.

SSFE-A 2.1.4. Atletizm ile ilgili fiziksel uygunluk gelişimini analiz eder.

Öğrencilerin atletizm branşlarına ilişkin fiziksel uygunluk bileşenlerinde kendi gelişimlerini gözlemleyerek takip etmeleri sağlanmalıdır.

2.2. Psikolojik Uygunluk

SSFE-A 2.2.1. Atletizmde etkili performans için gerekli psikolojik özellikleri sergiler.

Öğrencilere atletizm branşlarında başarılı performans sergileyebilmeleri için gerekli olan motivasyon, odaklanma, çaba vb. psikolojik özellikleri sergileyebilecekleri ortamlar (İl birinciliği yarışmaları vb.) sağlanmalıdır.

3. SPOR BİLGİSİ ÖĞRENME ALANI

3.1. Spor Kavramları ve Kuralları

SSFE-A 3.1.1. Atletizm ile ilgili oyun/yarışma kurallarını sıralar.

Atletizm saha bilgisi ve oyun/yarışma kuralları (gülle atış alanı, kulvar vb.) ile ilgili açıklamalar yapılmalıdır.

SSFE-A 3.1.2. Atletizm branşlarında kullanılan malzemeleri sıralar.

Atletizm branşlarında kullanılan malzemeler (cirit, gülle, disk, çivili ayakkabı vb.) ile ilgili açıklamalar yapılmalıdır.

SSFE-A 3.1.3. Atletizm branşlarının tarihsel gelişim sürecini araştırır.

Öğrenciye atletizmde ulusal ve uluslararası tarihsel gelişim sürecini anlamasına olanak sağlayacak araştırma ödevleri (Avrupa Atletizm Şampiyonası vb.) verilmelidir.

SSFE-A 3.1.4. Atletizm ile ilgili gelenekleri kavrar.

Atletizm branşlarına ilişkin etiket, ritüel vb. (yarışmalarda dereceye giren sporcuların takımlarının ya da ülkelerinin bayrakları ile pistte tur atmaları vb.) geleneklerle ilgili açıklamalar yapılmalıdır.

3.2. Spor Organizasyonları

SSFE-A 3.2.1. Atletizm branşlarında yer alan farklı rollerin sorumluluklarını açıklar.

Öğrencilerden atletizmde yer alan hakem, seyirci, antrenör vb. farklı rolleri denemelerine ve o rollerin sorumlulukları ile ilgili açıklama yapmaları istenir.

SSFE-A 3.2.2. Atletizme özgü organizasyonları inceleyerek sonuçları arkadaşları ile paylaşır.

Öğrenciye atletizme özgü organizasyonları (Atletizmde Türkiye Şampiyonası, Diamond League - Elmas Lig- gibi) incelemelerine ve ders içerisinde paylaşımlarına imkân sağlayacak ortamlar oluşturulmalıdır.

4. HAYAT BECERİLERİ ÖĞRENME ALANI

4.1. Öz Yönetim Becerileri

SSFE-A 4.1.1. Atletizmde kendisi ile ilgili riskleri azaltacak sağlık ve güvenlik önlemlerini alır.

Atletizme özgü sağlık ve güvenlik tedbirleri ile ilgili gerekli düzenlemeleri (gülle atma çalışmalarında öğrencinin güvenli alanda beklemesi vb.) yapabilmelidir.

SSFE-A 4.1.2. Atletizm ile ilgili aldığı sorumlulukları yerine getirir.

Öğrencilerden atletizm antrenman veya müsabakalarında kendisine verilen görevleri zamanında ve doğru bir şekilde yerine (antrenman ve müsabakalara zamanında gelmek vb.) getirebilmeleri istenmelidir.

SSFE-A 4.1.3. Atletizm etkinliklerinde kişisel bakımını ve temizliğini yapmayı alışkanlık haline getirir.

Atletizm ile ilgili oyun ve yarışma öncesi, sırası ve sonrasında kişisel bakım ve temizlik alışkanlığı (yarışma sonrası kıyafetini değiştirme vb.) edinebileceği ortamlar oluşturulmalıdır.

SSFE-A 4.1.4. Okul içinde/dışında atletizm branşları ile ilgili etkinliklere gönüllü olarak katılır.

Atletizm branşları ile ilgili sınıf içi, sınıflar arası ve okullar arası organizasyonları düzenleyebileceği ve bu organizasyonlara (Cumhuriyet koşusuna katılma vb.) isteyerek katılabileceği ortamlar oluşturulmalıdır.

SSFE-A 4.1.5. Atletizm etkinliklerine katılırken yeterli ve dengeli beslenme alışkanlığı sergiler.

Atletizm etkinliklerine katılımda yeterli ve dengeli beslenme davranışları gösterebileceği ortamlar (örn; müsabaka öncesinde en az 2 saat önce yemek yenmesi, müsabaka sırasında sıvı alımı vb.) oluşturulmalıdır.

4.2. Sosyal Beceriler

SSFE-A 4.2.1. Atletizmde başkaları ile ilgili riskleri azaltacak sağlık ve güvenlik önlemlerini alır.

Atletizm çalışmalarında başkaları ile ilgili düzenlemelere (yüksek atlamada atlayış gerçekleştirdikten sonra sonraki öğrenci için minderin düzeltilmesi vb.) dikkat edilmelidir.

SSFE-A 4.2.2. Atletizmde takım/grup hedefleri doğrultusunda arkadaşları ile iş birliği yapar.

Atletizm antrenmanlarında veya müsabakalarında takım arkadaşları ile takım hedefleri doğrultusunda gerekli iş birliği (bayrak koşusunda sporcuların bayrak değişimini doğru yerde ve doğru zamanda yapması vb.) yapabilecekleri fırsatlar sunulmalıdır.

SSFE-A 4.2.3. Atletizmde çeşitli iletişim becerileri sergiler.

Atletizm branşlarına özgü çalışmalarda sözlü ve sözsüz iletişim (çıkış komutu ile koşuya başlamak vb.) yollarını kullanacakları ortamlar sağlanmalıdır.

SSFE-A 4.2.4. Dürüst oyun davranışı sergiler.

Atletizm ile ilgili oyun ve yarışmalarda dürüst oyun anlayışına uygun kazanımla ilgili değerler üzerinde (koşular esnasında rakibini itirmemek vb.) durulmalıdır.

SSFE-A 4.2.5. Atletizm etkinliklerinde bireysel farklılıklara saygı gösterir.

Öğrencilere atletizm ile ilgili oyun ve yarışmalarda bireysel farklılığı olanlarla (kısa boylu, kilolu vb.) birlikte çalışma yapabilecekleri ortamlar oluşturulmalıdır.

SSFE-A 4.2.6. Atletizm etkinliklerinde bireysel farklılıkları olan öğrenciler ile birlikte etkili çalışır.

Atletizm ile ilgili katıldığı organizasyon veya müsabakalarda kendi takımında veya rakip takımında bireysel farklılığı olanlarla (kısa boylu, kilolu vb.) birlikte etkili çalışabileceği ortamlar oluşturulur.

